

መጽሐፈ ዳንኤል - መቶ ስድሳ ሁለት

የሮም ትንቢታዊ ዘመን፡ ራእይን መግለጥ

Jeff Pippenger

2024-03-27

ሮም ራእይን ትመሠርታለች፤ እና ሮም በ"ዘመናዊ" ትገለጣለች። ይህ እህት ኋይት ግልጽ እንደሆነ ሊገባ የሚገባውን የምትገልጽበት መግለጫ ነው፡-

"ራእይ የታተመ መጽሐፍ ነው፤ ነገር ግን ደግሞ የተከፈተ መጽሐፍ ነው። በዚህ ምድር ታሪክ የመጨረሻ ዘመናት ሊፈጸሙ ያሉ ድንቅ ክስተቶችን ይመዘግባል። የዚህ መጽሐፍ ትምህርቶች ግልጽ ናቸው፤ ምሥጢራዊና የማይገቡ አይደሉም። በእርሱም ውስጥ በዳንኤል እንደተወሰደው ያለው ያው የትንቢት መስመር ይቀጥላል። አንዳንድ ትንቢቶችን እግዚአብሔር ደግሞ ደግሞ አቅርቦአል፤ በዚህም ለእነርሱ አስፈላጊ ትኩረት ሊሰጥ እንደሚገባ አሳይቶአል። ጌታ ታላቅ ትርጉም የሌላቸውን ነገሮች አይደግምም።" Manuscript Releases, volume 9, 8.

ጌታ «ትልቅ አስፈላጊነት የሌላቸውን ነገሮች አይደግምም»፤ ከሮምም ጋር የተያያዙት «ዘመናት» ደግሞ ደጋግመው ተደግመዋል። ከሮም ጋር የተያያዘውን «ዘመን» መረዳት «ታላቅ አስፈላጊነት» አለው፤ ምክንያቱም ራእይን የሚያቆም ርዕሰ ጉዳይ ሮም መሆኑን የሚገልጠው ይኸው ነው። የጳጳሳዊ አገዛዝ አንድ ሺህ ሁለት መቶ ስድሳ ዓመታት በዳንኤልና በራእይ ውስጥ ሰባት ጊዜ በቀጥታ ተጠቅሷል።

ከልዑል አምላክም ላይ ታላላቅ ቃላትን ይናገራል፡ የልዑልንም ቅዱሳን ያስጨንቃል፡ ዘመናትንና ሕግንም ለመለወጥ ያስባል፤ እነርሱም ለአንድ ዘመንና ለሁለት ዘመናት እና ለግማሽ ዘመን በእጁ ይሰጣሉ። ዳንኤል 7፡25።

በወንዙም ውኃ ላይ የነበረውን በበፍታ የተለበሰውን ሰው ሰማሁ፤ ቀኝ እጁንና ግራ እጁን ወደ ሰማይ አንሥቶ ለዘላለም በሕይወት በሚኖረው ሲምል፤ ይህ ለአንድ ዘመንና ለሁለት ዘመናት እና ለግማሽ ዘመን እንደሚሆን፤ የቅዱሳንም ሕዝብ ኃይል መበተን በተፈጸመ ጊዜ እነዚህ ሁሉ ነገሮች እንደሚፈጸሙ ተናገረ። ዳንኤል 12፡7።

ነገር ግን ከቤተ መቅደሱ ውጭ ያለውን አደባባይ ተወው፤ አትለካውም፤ ለአሕዛብ ተሰጥቶአልና፤ እነርሱም ቅድስቲቱን ከተማ አርባ ሁለት ወር ይረግጧታል። ራእይ 11፡2።

ኃይልም ለሁለቱ ምስክሮቹ እሰጣለሁ፡ ማቅ ለብሰውም አንድ ሺህ ሁለት መቶ ስድሳ ቀን ትንቢት ይናገራሉ። ራእይ 11፡3።

ሴቲቱም ወደ ምድረ በዳ ሸሽቶ፤ በዚያም ለእርስዋ እግዚአብሔር ያዘጋጀው ስፍራ አላት፤ በዚያም አንድ ሺህ ሁለት መቶ ስድሳ ቀን እንዲመግቧት። ራእይ 12፡6።

ለሴቲቱም ከታላቅ ንስር ሁለት ክንፎች ተሰጡአት፤ ከእባቡ ፊት ርቃ ወደ ምድረ በዳ፤ ወደ ስፍራም እንድትበር እንዲሁም በዚያ ለአንድ ዘመንና ለዘመናት እና ለግማሽ ዘመን እንድትመገብ። ራእይ 12፡14።

ታላላቅ ነገሮችንና ስድቦችን የሚናገር አፍ ተሰጠው፤ አርባ ሁለት ወራትም እንዲቆይ ሥልጣን ተሰጠው። ራእይ 13፡5።

እነዚህ ሰባት ቀጥተኛ ማጣቀሻዎች ስለ ሮም የተለያዩ ልዩ የትንቢት ባህርያትን ያቀርባሉ። ሮም የሚገለጥባቸውም በእነዚያ ክፍሎች ውስጥ ነው። እህት ዋይትም እነዚህ ዘመናት ደግሞ “ሦስት ዓመት ተኩል ወይም 1260 ቀናት” ሆነው እንደሚወከሉ ታክላለች። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ወይም ሦስት ዓመት ተኩል ወይም “አንድ ሺህ ሁለት መቶ ስድሳ ቀናት” አታገኙም። እህት ዋይት በቀላሉ የእነዚህን ሰባት ማጣቀሻዎች ስሌት በዚያ መሠረት ትተገብራለች።

በምዕራፍ 13 (ቁጥር 1-10) ውስጥ፣ “ከነብር የሚመስል” ሌላ አውሬ ተገልጿል፤ ድራጎቱም “ኃይሉን፣ ዙፋኑን፣ ታላቅ ሥልጣኑንም” ሰጠው። ይህ ምልክት፣ እንደ አብዛኞቹ ፕሮቴስታንቶች እንደ ተመኑት፣ አንድ ጊዜ በጥንታዊው የሮማ መንግሥት የተያዙትን ኃይልና መንበር እንዲሁም ሥልጣን የተረከበውን ጳጳስና ይወክላል። ስለ ነብር የሚመስለው አውሬ እንዲህ ተብሎ ተነግሯል፡- “ታላላቅ ነገሮችንና ስድቦችን የሚናገር አፍ ተሰጠው።... በእግዚአብሔርም ላይ ለስድብ አፋን ከፈተ፤ ስሙንና ማደሪያውን እንዲሁም በሰማይ የሚኖሩትን ሊሰድብ። ከቅዱሳንም ጋር ጦርነት እንዲያደርግና እንዲያሸንፋቸው ተሰጠው፤ በነገድም ሁሉና በቋንቋዎች ሁሉ እንዲሁም በአሕዛብ ሁሉ ላይ ሥልጣን ተሰጠው።” ይህ ትንቢት፣ በዳንኤል 7 ስለ ተገለጸው ትንሹ ቀንድ ከተሰጠው መግለጫ ጋር እጅግ የሚመሳሰል ስለሆነ፣ ያለ ጥርጥር ወደ ጳጳስናው ያመለክታል።

“ለእርሱ አርባ ሁለት ወራት እንዲቀጥል ሥልጣን ተሰጠው።” እናም ነቢዩ እንዲህ ይላል፡- ‘ከራሶቹ አንዱ እስከ ሞት እንደቆሰለ አየሁ።’ ደግሞም፡- ‘ወደ ምርኮ የሚወስድ ራሱ ወደ ምርኮ ይሄዳል፤ በሰይፍ የሚገድል በሰይፍ ሊገደል ይገባዋል።’ እነዚህ አርባ ሁለት ወራት ከ‘ዘመንና ዘመናት እና የዘመን እኩሌታ’፣ ማለትም ከሦስት ዓመት ተኩል ወይም 1260 ቀናት፣ በዳንኤል 7 ጋር አንድ ናቸው—ይህም የጳጳሳዊ ኃይል የእግዚአብሔርን ሕዝብ የሚያስጨንቅበት ዘመን ነበር። ይህ ዘመን፣ በቀደሙት ምዕራፎች እንደተገለጸው፣ በእ.ኤ.አ. 538 በጳጳሳቱ የበላይነት ተጀመረ እና በ1798 ተፈጸመ። በዚያን ጊዜ ጳጳሱ በፈረንሳይ ሠራዊት ምርኮኛ ተደረገ፣ የጳጳሳዊ ኃይልም ለሞት የሚያደርስ ቅስል ተቀበለ፣ እንዲሁም ‘ወደ ምርኮ የሚወስድ ራሱ ወደ ምርኮ ይሄዳል’ የሚለው ትንቢት ተፈጸመ።” ታላቁ ተጋድሎ፣ 439።

በተመስጦ ሥልጣን፣ “ጊዜ” ተብሎ የተጠራውን እና ሮምን “የሚገልጥ” የሆነውን ሦስት ዓመት ተኩል ደግሞ እንደዚያ ለመቆጠር ስንመለከት፣ ሮምን የሚመለከቱ ሌሎች መጽሐፍ ቅዱሳዊ ማጣቀሻዎች ይታያሉ።

ነገር ግን በእውነት እላችኋለሁ፤ ሰማይ ሦስት ዓመትና ስድስት ወር በተዘጋበት ጊዜ፣ በምድርም ሁሉ ታላቅ ራብ በነበረበት ዘመን፣ በኤልያስ ዘመን በእስራኤል ብዙ መበለቶች ነበሩ። ሉቃስ 4፡25።

ሦስት ዓመት ተኩል የኤልያስ ዘመን፣ ጊዜውን በትያጥሮን ቤተ ክርስቲያን ውስጥ የጳጳሳዊት ሮማ ምልክት ከሆነችው ኤልዛቤል ጋር ያገናኛል።

ነገር ግን አንቺን የምቃወመው ጥቂት ነገሮች አሉኝ፤ ራሷን ነቢይት ብላ የምትጠራውን ያቺን ሴት ኤልዛቤልን፣ ባሪያዎቿን ዝሙትን እንዲፈጽሙና ለጣዖታት የተሠዋውን እንዲበሉ እያስተማረችና እያሳተች እንድትፈቅዷለት ስለሆነ ነው። ከዝሙቷም እንድትጸጸት ጊዜ ሰጠኋት፤ እርስዎ ግን አልተጸጸተችም። ራእይ 2፡20፣ 21።

ለአራተኛው ቤተ ክርስቲያን፣ በኤልዛቤል የተወከለችው፣ የተሰጠው “ዘመን” ደግሞ “ስፍራ” ነው።

ኤልያስ እንደ እኛ ያለ ስሜት ያለው ሰው ነበር፤ ዝናብም እንዳይዘንብ አጥብቆ ጸለየ፤ ሶስት ዓመትና ስድስት ወርም በምድር ላይ አልዘነበም። ያዕቆብ 5፡17።

እህት ዋይት አርባ ሁለቱ ወራት ከአንድ ሺህ ሁለት መቶ ስልሳው ቀኖች ጋር አንድ መሆናቸውን በማብራራት፣ ክርስቶስ የጠቀሰቸው ጊዜያት “እነዚያ ቀኖች” ናቸው ብላ ትለያያለች።

በዚህ ስፍራ የተጠቀሱት “አርባ ሁለት ወራት” እና “አንድ ሺህ ሁለት መቶ ስድሳ ቀናት” አንድ ዓይነት ጊዜ ናቸው፤ ሁለቱም እኩል በመሆን የክርስቶስ ቤተ ክርስቲያን ከሮም በሚደርስባት ግፍ መከራ የምትቀበልበትን ዘመን ይወክላሉ። የጳጳሳዊ ልዕልናው 1260 ዓመታት በእ.ኤ.አ. 538 ተጀመሩ፤ ስለዚህም በ1798 ሊያበቁ ነበር። በዚያን ጊዜ የፈረንሳይ ጦር ሮምን ገብቶ ጳጳሱን እስረኛ አደረገው፤ እርሱም በስደት ሞተ። ምንም እንኳን ከዚያ ብዙም ሳይቆይ አዲስ ጳጳስ ተመረጠ፤ የጳጳሳዊው ሥርዓተ መዋቅር ከዚያ ወዲህ ከዚያ በፊት ያለውን ኃይል ዳግም ሊጠቀም ፈጽሞ አልቻለም።

“የቤተ ክርስቲያን ስደት በ1260 ዓመታት ጊዜ ዘመን ሁሉ አልቀጠለም። እግዚአብሔር ለሕዝቡ በምሕረቱ የእሳታማ ፈተናቸውን ዘመን አሳጠረ። በቤተ ክርስቲያን ላይ የሚመጣውን ‘ታላቅ መከራ’ ሲተነብይ መድኃኒታችን እንዲህ አለ፡- ‘እነዚያም ቀኖች ባይታጠሩ ሥጋ ያለው ሁሉ ባልዳነ ነበር፤ ነገር ግን ስለ ምርጫ እነዚያ ቀኖች ይታጠራሉ።’ ማቴዎስ 24፡22። በተሃድሶው ተጽእኖ ስደቱ ከ1798 በፊት ወደ ፍጻሜ መጣ።” ታላቁ ተጋድሎ፣ 266።

ክርስቶስና እህት ዋይት “እነዚያ ቀኖች” የሚለውን አገላለጽ ጳጳሳዊትን ሮምን እንደሚያመለክተው “ዘመን” እንደሆነ ያሳያሉ። ዳንኤልም በአሥራ አንደኛው ምዕራፍ በሠላሳ አንደኛው ቁጥር ላይ ጳጳሳዊነት በምድር ዙፋን ላይ ከተቀመጠ በኋላ ስለተከተለው ስደት ሲናገር፤ ያንን የስደት ዘመን “ብዙ ቀናት” ብሎ ይጠራዋል።

ከእርሱም ዘንድ ሠራዊት ይቆማል፤ የኃይልም መቅደስን ያረክሳሉ፤ ዘወትር የሚቀርበውንም መሥዋዕት ያስወግዳሉ፤ አጥፊውንም ርኩሶት ያቆማሉ። በቃል ኪዳንም ላይ ክፉ የሚያደርጉትን በሽንገላ ያበላሸቸዋል፤ ነገር ግን አምላካቸውን የሚያውቁ ሕዝብ ይበረታሉ፤ ታላላቅም ሥራዎች ያደርጋሉ። ከሕዝቡም መካከል አስተዋዮች ብዙዎችን ያስተምራሉ፤ ነገር ግን ብዙ ቀናት በሰይፍና በእሳት፤ በምርኮና በዘረፋ ይወድቃሉ። ዳንኤል 11፡31-33።

ሮም ከእርስዋ ጋር በተያያዘው ትንቢታዊ ዘመን ግንኙነት ውስጥ ተገልጧለች፤ ስለዚህም ጳውሎስ የኃጢአት ሰው “በዘመኑ” እንደሚገለጥ ይናገራል። እኛም ያንን ካለውቅን እንጠፋ ዘንድ ራጅዩን የምታቆም ሮም መሆኗ፤ ያ ትንቢታዊ ዘመን ለምን በብዙ ጊዜ እና በብዙ መንገዶች እንደሚወከል ያመለክታል፤ ምክንያቱም እግዚአብሔር “ከቶ ታላቅ ውጤት የሌላቸውን ነገሮች አይደግምምና።” በቀደሙት ቁጥሮችም የዚያ የጊዜ ዘመን ፍጻሜ ደግሞ ተመልክቷል።

በሕዝቡም መካከል ያሉ አስተዋዮች ብዙዎችን ያስተምራሉ፤ ነገር ግን ብዙ ቀናት በሰይፍና በእሳት፤ በምርኮና በዘረፋ ይወድቃሉ። ሲወድቁም በትንሽ እርዳታ ይረዳሉ፤ ነገር ግን ብዙዎች በማባባያ ቃል ይተባበሯቸዋል። ከእነዚያም አስተዋዮች አንዳንዶች ለመፈተንና ለማንጻት፤ እስከ ፍጻሜውም ዘመን ድረስ ነጭ ለማድረግ ይወድቃሉ፤ ምክንያቱም ይህ ለተወሰነው ዘመን ነውና። ዳንኤል 11፡33-35።

“የመጨረሻው ዘመን” “ገና ለተወሰነ ጊዜ ነው።” የዕብራይስጥ ቃላት “ተወሰነ” የሚለው “ሞዴድ” ሲሆን፤ ትርጉሙም የተወሰነ ጊዜ ወይም ቀጠሮ ማለት ነው። በዳንኤል መጽሐፍ ውስጥ ያለው የ“ተወሰነው ጊዜ” ትንቢታዊ አግባብነትና አስፈላጊነት የሚታወቀው ብዙ ጊዜ በመጠቀሱ ነው። ከላኦዲቅያ አድጌን ቲስቶች መካከል እጅግ ጥቂቶች፤ ካሉም ቢሆን፤ 1989 አንድ “የመጨረሻው ዘመን” እንደነበረ አያውቁም፤ ስለዚህም 1989 ተወሰነ ጊዜ ነበረ። ይህም እግዚአብሔር ለአንድ መቶ አርባ አራቱ ሺህ እንቅስቃሴ እውቀቱን ይፈታ ዘንድ ያደረገው ቀጠሮ ነበር። በዚህ ምክንያት፤ የዳንኤል መጽሐፍ “ተወሰነው ጊዜ” የ“መጨረሻው ዘመን” መድረሱን እንደሚያመለክት ምስክሮችን ያቀርባል። በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት ውስጥ፤ ይህ ትንቢታዊ ምልክት ተቀምጦ ቀርቧል።

ከዑላይም ወንዝ ዳርቻዎች መካከል የሰው ድምፅ ሰማሁ፤ እርሱም ጠርቶ፡- ገብርኤል፤ ይህን ሰው ራጅዩን እንዲያስተውል አድርግ አለ። እርሱም እኔ ወደ ቆምሁበት ቀረበ፤ በመጣም ጊዜ ፈራሁ በፊቴም ተደፋሁ፤ እርሱ ግን፡- የሰው ልጅ ሆይ፤ ራጅዩ ለፍጻሜው ዘመን ነውና አስተውል አለኝ። ከእኔም ጋር

ሲናገር ፊቴን ወደ ምድር አድርጌ በከባድ እንቅልፍ ውስጥ ነበርሁ፤ እርሱ ግን ዳሰሰኝ ቀጥ አድርጎም አቆመኝ። እርሱም፡- እነሆ፡ በቀጣው የኋለኛው ፍጻሜ የሚሆነውን አሳውቅሃለሁ፤ ፍጻሜው በተወሰነው ጊዜ ይሆናልና አለ። ዳንኤል 8፡16-19።

በእነዚህ አንቀጾች ውስጥ በሚገኘው “የመጨረሻው ዘመን” ውስጥ ያለው “መጨረሻ” የሚለው ቃል፣ እንደ አሥራ አንደኛው ምዕራፍ ሁኔታ ሁሉ፣ “የተወሰነ” ተብሎ ከተተረጎመው ሌላ የዕብራይስጥ ቃል ነው። “የመጨረሻው ዘመን” የተወሰነው ጊዜ በሚጀምርበት ወቅት የሚነሳ አንድ የጊዜ ዘመንን ይወክላል። “የተወሰነው ጊዜ” (moed) ቀጠሮ ነው፤ “የመጨረሻው ዘመን” ግን (የዕብራይስጥ ቃል “gets”) በተወሰነው ጊዜ የሚጀምር አንድ የጊዜ ዘመን ነው። ሮማን የሚገልጠው ያ “ጊዜ” ነው፤ ያ “ጊዜ” እጅግ አስፈላጊ ስለሆነም የዚያ የጊዜ ዘመን መጨረሻ፣ እና ከዚያ ጊዜ መጨረሻ በኋላ የሚከተለው ዘመን፣ በበርካታ ምስክሮች ተወክለዋል። በዳንኤል አሥራ አንደኛው ምዕራፍ ቁጥር 4 ያ አራት ውስጥ፣ አረማዊቱ ሮማ ዓለምን ለአንድ “ጊዜ” እንደምትገዛ ተለይታ ታወቀች።

ምሳሌያዊ “ዘመን” ሦስት መቶ ስልሳ ዓመታት ነው። ምክንያቱም በመጽሐፍ ቅዱሳዊ ዓመት ውስጥ ሦስት መቶ ስልሳ ቀናት አሉ። አረማዊ ሮም ለ“አንድ ዘመን” ገዛች፣ የጳጳሳዊትም ሮም ለ“አንድ ዘመን፣ ዘመናትና የዘመን እኩሌታ” ገዛች። ዘመናዊት ሮም ለምሳሌያዊ “ሰዓት” ወይም ለምሳሌያዊ “አርባ ሁለት ወራት” ትገዛለች። ከ1844 በኋላ ትንቢታዊ ጊዜ የለም፤ ስለዚህ “ሰዓቱ” እና “አርባ ሁለት ወራቱ” ማለት በቅርቡ ከሚመጣው የእሁድ ሕግ ጀምሮ እስከ ሰው ልጅ የምሕረት ጊዜ መዘጋት ድረስ ያለው ዘመን ነው። ነገር ግን አረማዊ ሮም ከአክቲዮም ጦርነት በ31 ዓ.ዓ. ጀምሮ፣ እስከ ቆስጠንጢኖስ በ330 ዓ.ም. የአገዛዙን ዋና ከተማ ወደ ቆስጠንጢኖፕል እስከ አዛወረበት ድረስ በላይነት ገዛች። የሚከተሉት ቁጥሮች ስለ አረማዊት ሮም እንደሚናገሩ እናውቃለን። ምክንያቱም ክርስቶስ ሲሰቀል “የቃል ኪዳኑ አለቃ” እንደ “ሚሰበር” ተወክሎአልና። በዚያን ጊዜ የምትገዛው ኃይል አረማዊት ሮም ነበረች፤ ስለዚህ አሁን የምንመለከታቸው ቁጥሮች አረማዊት ሮምን ይለያሉ።

በስፍራውም ንጉሥነትን ክብር የማይሰጡት አሳፋሪ ሰው ይቆማል፤ ነገር ግን በሰላም ይመጣል። መንግሥቱንም በማታለያ ቃል ይወስዳል። የጌርፍም ክንዶች ከፊቱ ይጠረገዋሉ። ይሰበሩማል፤ አዎን። የቃል ኪዳኑ አለቃ ደግሞ። ከእርሱም ጋር ኪዳን ከተደረገ በኋላ በተንኮል ይሠራል፤ ከጥቂት ሕዝብም ጋር ወጥቶ ኃይለኛ ይሆናልና። ወደ አውራጃውም እጅግ ለምለሙ ስፍራዎች በሰላም ይገባል፤ አባቶቹም ያላደረጉትን፣ የአባቶቹ አባቶችም ያላደረጉትን ያደርጋል፤ ምርኮንና ብዝበዛን ሀብትንም በመካከላቸው ይበትናል፤ ደግሞም በምሽጎች ላይ ዕቅዱን ያስባል። ይህም እስከ ጊዜ ድረስ ይሆናል። ዳንኤል 11፡21-24።

በእነዚህ ጥቅሶች የመጨረሻው ሐረግ ውስጥ ያለው “against” የሚለው ቃል በእውነቱ “from” ማለት ነው፤ እናም ጥቅሱ አረማዊት ሮም ከምሽጎ (ከሮም ከተማ) “from” ሆና ለሦስት መቶ ስድሳ ዓመታት እንደምትገዛ (ዕቅዶቹን አስቀድሞ እንደሚያመለክት) እየተናገረ ነው።

“ቁጥር 24። በሰላም ወደ ክፍለ ሀገሩ እጅግ ለምለሙ ስፍራዎች ይገባል፤ አባቶቹም ሆነ የአባቶቹ አባቶች ያላደረጉትን ያደርጋል፤ ብዝበዛንና ምርኮን ሀብትንም በመካከላቸው ይበትናል፤ አዎን። በምሽጎች ላይ ዕቅዶቹን ያስቀድማል። ይህም እስከ ጊዜ ድረስ ነው።”

“በተለምዶ አሕዛብ ከሮም ዘመን በፊት ወደ ዋጋ ያላቸው ክፍለ ሀገራትና ወደ ባለጣጋ ግዛቶች የሚገቡበት መንገድ በጦርነትና በድል ነበር። አሁን ግን ሮም አባቶችም ሆኑ የአባቶቻቸው አባቶች ያላደረጉትን ልታደርግ ነበር፤ ማለትም እነዚህን ግኝቶች በሰላማዊ መንገድ ልትቀበል ነበር። ከዚህ በፊት ፈጽሞ ያልተሰማ ልማድ፣ ነገሥታት መንግሥቶቻቸውን በውርስ ለሮማውያን እንዲተው የሚያደርግ ልማድ፣ አሁን ተጀመረ። ሮምም በዚህ መንገድ ታላላቅ ክፍለ ሀገራትን በይዘታዋ ውስጥ አገባች።”

“እንዲሁም በዚህ ሁኔታ ከሮማ ግዛት በታች የገቡት ከዚህ የተነሣ ትንሽ ያልሆነ ጥቅም አገኙ። በቸርነትና በርኅራኄ ተያዙ። ይህም ምርኮንና ብዝበዛን እንደ ተካፈሉ ነበር። ከጠላቶቻቸው ተጠብቀው ነበር፤ በሮማ ኃይል ጥላ ሥርም በሰላምና በደህንነት ዐረፉ።”

ለዚህ ቁጥር የኋለኛው ክፍል፣ ቢሾፕ ኒውተን የሚያቀርበው ሐሳብ፣ ከምሽጎች በተቃራኒው ሳይሆን ከምሽጎች ውስጥ የሚፈጸሙ የቅድመ እቅድ ዘዴዎች እንደሆኑ ነው። ይህንንም ሮማውያን ከሰባት ኮረብቶች ከተማቸው ከሆነው ጽኑ ምሽግ አድርገው ፈጽመዋል። “እስከ አንድ ዘመንም ድረስ፤” ይህ ያለ ጥርጥር ትንቢታዊ ዘመን፣ 360 ዓመታት ነው። እነዚህ ዓመታት ከየትኛው ነጥብ ጀምረው ሊቆጠሩ ይገባል? ምናልባት በሚቀጥለው ቁጥር ከተገለጸው ክስተት ጀምሮ ሊሆን ይችላል።

“ቁጥር 25። ኃይሉንና ድፍረቱን በታላቅ ሠራዊት ላይ ተመስርቶ በደቡብ ንጉሥ ላይ ያነሣል፤ የደቡብ ንጉሥም እጅግ ታላቅና ኃያል በሆነ ሠራዊት ለጦርነት ይነሣላል፤ ነገር ግን አይቆምም፣ ምክንያቱም በእርሱ ላይ ተንኮል ይመክራሉና።”

“በ23ኛና 24ኛ ቁጥሮች አማካይነት በይሁዳውያንና በሮማውያን መካከል ከነበረው ቃል ኪዳን በኋላ፣ በክ.ዓ.በ. 161፣ ሮም ዓለም አቀፍ ግዛትን እስካገኘችበት ዘመን ድረስ እንመጣለን። አሁን በፊታችን ያለው ቁጥር በደቡብ ንጉሥ ማለትም በግብጽ ላይ የተካሄደ ኃይለኛ ዘመቻን፣ እንዲሁም በታላላቅና በኃያላን ሰራዊቶች መካከል የተካሄደ አስደናቂ ጦርነት ያቀርባል። እንዲህ ያሉ ክስተቶች በዚያን ጊዜ አካባቢ በሮም ታሪክ ውስጥ ተከስተው ነበርን?—አዎን፣ ተከስተው ነበር። ጦርነቱ በግብጽና በሮም መካከል የተካሄደው ጦርነት ነበር፤ ሰልፏም የአክቲዮም ጦርነት ነበር። ወደዚህ ግጭት ያመሩትን ሁኔታዎች በአጭሩ እንመልከት።” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 271–273.

በሚቀጥሉት ቁጥሮች ውስጥ ዳንኤል ስለተወሰነው ጊዜና ስለ ፍጻሜው ዳግመኛ ይጠቅሳል።

እርሱም ኃይሉንና ጀግንነቱን በታላቅ ሠራዊት ላይ አንሥቶ በደቡብ ንጉሥ ላይ ይነሣል፤ የደቡብም ንጉሥ በእጅግ ታላቅና ብርቱ ሠራዊት ለሰልፍ ይነቃቃል፤ ነገር ግን አይቆምም፤ ምክንያቱም ተንኮል ያስቡበታል። አዎን፣ ከምግቡ ድርሻ የሚበሉት ያጠፋታል፣ ሠራዊቱም ይፈስሳል፤ ብዙዎችም ተገድለው ይወድቃሉ። የእነዚህም ሁለቱ ነገሥታት ልብ ክፉ ለማድረግ ይሆናል፤ በአንድም ማዕድ ላይ ሐሰት ይናገራሉ፤ ነገር ግን አይሰምርም፣ ምክንያቱም መጨረሻው ገና ለተወሰነው ጊዜ ነውና። ከዚያም በታላቅ ሀብት ወደ አገሩ ይመለሳል፤ ልቡም በቅዱሱ ቃል ኪዳን ላይ ይሆናል፤ እርሱም ያደርጋል፣ ወደ አገሩም ይመለሳል። በተወሰነው ጊዜ ተመልሶ ወደ ደቡብ ይመጣል፤ ነገር ግን እንደ ፊተኛው ወይም እንደ ኋለኛው አይሆንም። ዳንኤል 11፡25–29።

በስምንተኛው ምዕራፍ፣ ገብርኤል “ሐዘን” ማለትም የሁለት ሺህ አምስት መቶ ሃያ ዓመታት ራእይ በተወሰነው ጊዜ እንደሚያበቃ ገልጦ ነበር፤ ከዚያም “የፍጻሜው ዘመን” ተብሎ የተወከለው ዘመን እንደሚጀምር አመለከተ። በዚህ ክፍል ውስጥ የተወሰነው ጊዜ፣ አረማዊት ሮም ዓለምን በላቀ ሥልጣን የምትገዛበት ሦስት መቶ ስድሳ ዓመታት መጨረሻ ነው። በዚህ ክፍል “የፍጻሜው ዘመን” የለም፤ ምክንያቱም በዚያ የታሪክ ዘመን መጨረሻ ይፈታ ዘንድ ታትሞ የተቀመጠ ምንም ነገር አልነበረም።

በዳንኤል ምዕራፍ ስምንት፣ ከሁለት ሺህ ሦስት መቶ ዓመታት ጋር በአንድ ጊዜ የተፈጸመው ሁለት ሺህ አምስት መቶ ሀያ ዓመታት የሆነውን የቁጣው “የመጨረሻ ፍጻሜ” ራእይ እስከ “የፍጻሜው ዘመን” ድረስ ታትሞ ነበር፤ ምክንያቱም የሁለቱም ራእዮች የተወሰነ ጊዜ በነበረው በ1844 የሦስተኛው መልአክ ብርሃን ተፈትቶ ተገለጠ። በዳንኤል አሥራ አንድ፣ ከቁጥር ሠላሳ እስከ ሠላሳ ስድስት፣ በ1798 በ“የመጀመሪያው ቁጣ” መጨረሻ ላይ፣ የመጀመሪያው መልአክ ብርሃን የተፈታበት “የፍጻሜው ዘመን” ተብሎ የተወከለ ዘመን ሊኖር ነበር። ስለዚህ የአረማዊቱ ሮም የዘመን ትንቢት “የፍጻሜው ዘመን” አልነበረውም፤ ነገር ግን ሦስት መቶ ስልሳ ዓመታት መቼ እንደተፈጸሙ የሚለይ የተወሰነ ጊዜ ብቻ ነበረው፤ ሆኖም በ1798 የነበረው

የተወሰነ ጊዜና በ1844 የነበረው የተወሰነ ጊዜ ሁለቱም “የፍጻሜው ዘመን” ተብሎ በተወከለው ዘመን ውስጥ ሊገባ የሚገባውን መልእክት ፈቱ።

ሮም በትንቢታዊ ዘመኑ ውስጥ እንደ ትንቢት በተመለከተው ሁኔታ ይገለጻል። “ዘመን፣ ዘመናትና የዘመን እኩሌታ”፣ “አርባ ሁለት ወራት”፣ “አሥራ ሁለት መቶ ስድሳ ቀናት”፣ እና “ሦስት ዓመት ተኩል” በጨለማው ዘመን ጳጳሳዊ ሥልጣን በነገሠበት ወቅት የነበረውን ጊዜ የሚወክሉ ልዩ ልዩ ምልክቶች ናቸው።

የሚለራውያንን እንቅስቃሴ ከመቶ አርባ አራት ሺህ እንቅስቃሴ ጋር የሚያገናኘው የጊዜ ክፍለ ዘመን መቶ ሀያ ስድስት ዓመታት ነው። መቶ ሀያ ስድስት ደግሞ የአሥራ ሁለት መቶ ስድሳ ቀናት ምልክት ነው። ምክንያቱም የዚያ መጠን አሥራት ወይም አንድ አሥረኛ ስለሆነ ነው። ከ1863 ዓመፅ እስከ በ1989 የተወሰነው ጊዜ ድረስ ያሉት መቶ ሀያ ስድስቱ ዓመታት፣ 1989ን እግዚአብሔር ከመጨረሻው ዘመን ሕዝቡ ጋር ያለው ቀጠሮ መሆኑን ያሳያሉ።

ይህን ጥናት በሚቀጥለው ጽሑፍ እንቀጥላለን።

«መጻሕፍትን እንዴት ልንመረምር ይገባናል? የትምህርታችንን ምሳሌዎች አንዱን ከሌለው በተከታታይ እየተከለፈን፣ ከዚያም ቅዱሳት መጻሕፍት ሁሉ ከተመሠረቱት አስተያየቶቻችን ጋር እንዲስማሙ ልንሞክር ይገባል? ወይስ ሐሳቦቻችንንና አመለካከቶቻችንን ወደ መጻሕፍት አቅርቦን፣ ንድፈ ሐሳቦቻችንን በእውነት መጻሕፍት በየአቅጣጫው ልንለካ ይገባል? ብዙዎች መጽሐፍ ቅዱስን የሚያነቡ እንዲሁም የሚያስተምሩ ቢሆኑም፣ እያስተማሩት ወይም እያጠኑት ያሉትን ክቡር እውነት አያስተውሉም። እውነት በግልጽ ተመልክቶ ባለበት ጊዜ ሰዎች ስሕተትን ያቀፋሉ፤ እነርሱም ትምህርቶቻቸውን ወደ እግዚአብሔር ቃል ብቻ ቢያመጡ፣ ሐሳቦቻቸው ትክክል መሆናቸውን ለማስረጃ የእግዚአብሔርን ቃል በትምህርቶቻቸው ብርሃን ከማንብብ ይልቅ፣ በጨለማና በዕውርነት አይመለሱም ነበር፤ ስሕተትንም አይንከባከቡም ነበር። ብዙዎች ለመጽሐፍ ቅዱስ ቃላት የራሳቸውን አስተያየት የሚስማማ ትርጉም ይሰጣሉ፤ በእግዚአብሔርም ቃል የተሳሳቱ ትርጓሜዎቻቸው ራሳቸውን ያሳስታሉ ሌሎችንም ያታልላሉ። የእግዚአብሔርን ቃል ለማጥናት ስንጀምር፣ ይህን በትሑት ልብ ማድረግ ይገባናል። ራስን መፈለግ ሁሉ፣ ልዩነትን መውደድ ሁሉ ወደ ጎን ሊጣል ይገባል። ለረጅም ጊዜ የተያዙ አስተያየቶች ስሕተት የማይገባባቸው እንደሆኑ ሊቆጠሩ አይገባም። ለረጅም ጊዜ የቆዩ ባህላቸውን ለመተው የአይሁድ ፈቃደኝነት ማጣት ጥፋታቸውን አመጣ። በራሳቸው አስተያየቶችም ሆነ በቅዱሳት መጻሕፍት ላይ በሚሰጡት ትርጓሜ ውስጥ ምንም እንኳን እንዳያዩ ቆርጠው ነበር፤ ነገር ግን ሰዎች ማንኛውንም አመለካከት ለረጅም ጊዜ ቢይዙም፣ በተጻፈው ቃል በግልጽ ካልተደገፈ፣ ሊተው ይገባል።»

“በእውነት በቅንነት የሚሹ ሰዎች አቋማቸው ለምርመራና ለነቀፋ እንዲገለጥ አይቆጠቡም፤ አስተያየታቸውና ሐሳባቸውም ሲቃረን አይበሳጩም። ይህ ከአርባ ዓመት በፊት በመካከላችን የተከበረ መንፈስ ነበር። በእምነትና በትምህርት አንድ እንሆን ዘንድ በነፍሳችን ተሸክመን እንሰበሰብ ነበር፤ ምክንያቱም ክርስቶስ የተከፈለ አይደለም ብለን እናውቅ ነበር። እያንዳንዱ ነጥብ በተራ የምርመራ ርዕሰ ጉዳይ ይደረግ ነበር። እነዚህን የምርመራ ምክር ቤቶች ግርማ ሞገስ ያለው ክብደት ይለይባቸው ነበር። መጽሐፍ ቅዱሳት በአክብሮት ስሜት ይከፈቱ ነበር። እውነትን ለመረዳት ይበልጥ ዝግጁዎች እንሆን ዘንድ ብዙ ጊዜ እንጸም ነበር። ከትጉህ ጸሎት በኋላ ማንኛውም ነጥብ ካልተረዳ ይወያይበት ነበር፤ እያንዳንዱም ሰው አስተያየቱን በነፃነት ይገልጥ ነበር፤ ከዚያም እኛ እንደገና በጸሎት እንንበረከክ ነበር። እግዚአብሔርም እንደ ክርስቶስና አብ አንድ እንደሆኑ እኛም አንድ እንሆን ዘንድ፣ ነገሩን በአንድ ዓይን እንድናይ እንዲረዳን ወደ ሰማይ የሚወጡ ትጉህ ልመናዎች ይቀርቡ ነበር። ብዙ እንባ ይፈስ ነበር። አንድ ወንድም አንድን ምንባብ እንደ እርሱ ባልተረዳ ምክንያት በመረዳቱ ዝግመት ሌላውን ወንድም ቢገሥጸው፣ የተገሠጸው ከዚያ በኋላ ወንድሙን በእጁ ይይዝና፣ ‘የእግዚአብሔርን መንፈስ ቅዱስ አናሳዝን። ኢየሱስ ከእኛ ጋር ነው፤ ትሑትና ለመማር ዝግጁ የሆነ መንፈስ እንጠብቅ’ ይለው ነበር፤ የተነገረውም ወንድም፣ ‘ወንድሜ፣ ይቅር በላኝ፤ በአንተ ላይ ፍትሕ ያጣ ነገር አድርጌአለሁ’ ይል ነበር።

ከዚያም በሌላ የጸሎት ጊዜ እንንበረከክ ነበር። በዚህ ሁኔታ ብዙ ሰዓታትን እናሳልፍ ነበር። በአጠቃላይ በአንድ ጊዜ ከአራት ሰዓት በላይ አብረን አንጻርን ነበር፤ ነገር ግን አንዳንድ ጊዜ ሙሉ ሌሊቱ ለዘመናችን የሆነውን እውነት እንድንረዳ በመጽሐፍ ቅዱሳት ግርማ ሞገስ ባለው ምርመራ ውስጥ ይውል ነበር። በአንዳንድ ጊዜያት የእግዚአብሔር መንፈስ በእኔ ላይ ይመጣ ነበር፤ አስቸጋሪ የሆኑ ክፍሎችም በእግዚአብሔር በሾመው መንገድ ግልጽ ይደረጉ ነበር። ከዚያም ፍጹም ስምምነት ይኖር ነበር። ሁላችንም በአንድ ሐሳብና በአንድ መንፈስ ነበርን።”

“መጽሐፍ ቅዱሳት ከማንኛውም ሰው አስተያየት ጋር እንዲስማሙ ተጠመሙ ወይም እንዲጠመዱ እንዳይደረጉ እጅግ በትጋት ፈለግን። ልዩነቶቻችንን ለመቀነስ እንደ ተቻለ ሞከርን፤ ይህም ከፍተኛ ጠቀሜታ የሌላቸውና በእነርሱ ላይ የተለያዩ አስተያየቶች ያሉባቸውን ነጥቦች ላይ ብዙ ሳንዘገይ በመሆን ነበር። ነገር ግን የእያንዳንዱ ነፍስ ሸክም በወንድሞች መካከል የጌታ ክርስቶስን ጸሎት የሚመልስ ሁኔታ ማመጣት ነበር፤ ይኸውም ደቀ መዛሙርቱ እርሱና አብ አንድ እንደሆኑ እነርሱም አንድ እንዲሆኑ ያቀረበው ጸሎት ነው። አንዳንድ ጊዜ ከወንድሞች አንዱ ወይም ሁለቱ በቀረበው አመለካከት ላይ በግትርነት ራሳቸውን ያቆሙ ነበር፤ የልብም ተፈጥሯዊ ስሜቶችን ያሳዩ ነበር፤ ነገር ግን ይህ ዝንባሌ በታየ ጊዜ ምርመራችንን እናቆም ነበር፤ ስብሰባችንንም እናበቃ ነበር፤ እያንዳንዱም ሰው ወደ እግዚአብሔር በጸሎት እንዲሄድ፣ ከሌሎችም ጋር ሳይወያይ የልዩነቱን ነጥብ እንዲመረምር፣ ከሰማይም ብርሃን እየለመነ እንዲፈልግ እድል ይኖረው ዘንድ ነበር። በወዳጅነት መግለጫዎች ተለያይተን እንሄድ ነበር፤ ለተጨማሪ ምርመራም እንደ ተቻለ ፈጥነን እንደገና ለመገናኘት። አንዳንድ ጊዜ የእግዚአብሔር ኃይል በልዩ ሁኔታ በእኛ ላይ ይመጣ ነበር፤ ግልጽ ብርሃንም የእውነትን ነጥቦች ሲገልጥ በአንድነት እንለቅስና እንደሰት ነበር። ኢየሱስን እንወድ ነበር፤ እርስ በርሳችንም እንወድ ነበር።”

“በእነዚያ ቀናት እግዚአብሔር ስለ እኛ ሠርቶ ነበር፤ እውነትም ለነፍሶቻችን እጅግ ውድ ነበረች። ዛሬ አንድነታችን የፈተናን ሙከራ ሊቋቋም የሚችል ዓይነት መሆን አለበት። ከላይ ለሚገኘው ትምህርት ቤት እንድንሠለጥን፣ በዚህ ስፍራ በመምህሩ ትምህርት ቤት ውስጥ ነን። ተስፋ መቁረጥን በክርስቶስ መንፈስ ልንሸከም መማር አለብን፣ ከዚህም የሚማረው ትምህርት ለእኛ እጅግ አስፈላጊ ይሆናል።”

«መማር ያለብን ብዙ ትምህርቶች አሉን፣ እንዲሁም ከአእምሮአችን ማስወገድ ያለብን እጅግ ብዙ ነገሮች አሉ። እግዚአብሔርና ሰማይ ብቻ ከስህተት የጸዱ ናቸው። የተወደደ አመለካከታቸውን ፈጽሞ መተው እንደማይኖርባቸው፣ ወይም አስተያየታቸውን ለመለወጥ ሁኔታ ፈጽሞ እንደማይከሰትላቸው የሚያስቡ ሰዎች ተስፋ ይቆርጣሉ። የራሳችንን ሐሳቦችና አስተያየቶች በጽኑ ግትርነት እስካጠቅን ድረስ፣ ክርስቶስ የጸለየለትን አንድነት ሊኖረን አይችልም።» Review and Herald, July 26, 1892.